

VĂN MẪU 7 - BÀN LUẬN VỀ TỤC NGỮ

"ĂN CÂY NÀO, RÀO CÂY NÀY"

Đề bài: Trong buổi sinh hoạt tổ chức học tập, các bạn tranh luận về câu tục ngữ: Ăn cây nào, rào cây này. Một số bạn cho rằng câu tục ngữ đó hoàn toàn đúng, một số bạn khác cho rằng câu tục ngữ đó hoàn toàn sai. Em hãy trình bày ý kiến của mình về câu tục ngữ trên.

Bài mẫu 1

Câu tục ngữ Ăn cây nào, rào cây này của người xưa không ngờ hôm nay lại trở thành đề tài bình luận sôi nổi của tổ em. Đó có phải là sự thể hiện của một trong nhiều quan niệm sống ở đời? Nhiều bạn cho rằng câu tục ngữ này đúng ít, sai nhiều, nhưng cũng có bạn lại khẳng định nó hoàn toàn đúng. Ai cũng có dùng lí lẽ để chứng minh cho ý kiến của mình. Theo em, câu tục ngữ trên có mặt đúng và có mặt cho đúng.

Nghĩa chính của câu tục ngữ trên là: Ăn quả cây nào thì phải vun xới, giữ gìn, bảo vệ cây ấy. Nhưng cũng giống như bao câu tục ngữ ngắn gọn và hàm súc khác, ý nghĩa của nó không chỉ dừng lại ở đó. Sâu xa hơn, câu tục ngữ trên là một lời khuyên nhủ chúng ta phải bảo vệ, gắn bó với môi trường, với nguồn sống.

Đặt câu tục ngữ vào hoàn cảnh ra đời của nó cách xa thời đại ngày nay bao thế kỉ, khi mà nền kinh tế tiểu nông còn thô sơ, lạc hậu theo chế độ tự cung tự cấp thì chúng ta mới thấy được mặt đúng của nó. Lúc bấy giờ, từng người, từng nhà phải hoàn toàn tự lo cho cuộc sống của bản thân, gia đình. Nhu cầu cuộc sống rất thấp, rất đơn giản nên sự trao đổi, ràng buộc giữa người với người chưa phức tạp lắm. Vì vậy, người ta phải gắn bó chặt chẽ và có ý thức bảo vệ nơi sinh ra và nuôi dưỡng mình.

Câu tục ngữ trên rất đúng khi nó là một lời phê phán lối sống thực dụng, ích kỉ hại nhân, chỉ biết bo co giữ lấy quyền lợi vật chất cho riêng mình mà thờ ơ, thậm chí xâm phạm đến quyền lợi của người khác. Lối sống ấy đã bị nhân dân ta nhiều lần đả kích và lên án: Cửa mình thì dữ bo bo, Cửa người thì thả cho bò nó ăn.

Trên đây là mặt đúng của câu tục ngữ, còn mặt chưa đúng của câu tục ngữ ở chỗ nào?

Nếu câu tục ngữ trên là phát ngôn của một quan niệm sống mang nặng tính cá nhân thực dụng và ích kỉ thì nó rất đáng cho chúng ta phê phán. Tại sao như vậy?

Bởi vì mỗi con người là một thành viên của cộng đồng: gia đình, tập thể, xã hội. Trong cuộc sống hằng ngày, mọi người đều có mối quan hệ đa chiều với nhau, không ai có thể

phủ nhận thực tế này. Chúng ta thấy rõ là người nông dân cày cấy trên đồng ruộng, dầu dãi một nắng hai sương, làm ra của khoai, hạt lúa nuôi đời. Người công nhân trong nhà máy, xí nghiệp sản xuất ra hàng trăm, hàng ngàn mặt hàng phục vụ nhu cầu đời sống. Người thầy đứng trên bục giảng truyền đạt kiến thức cho con em nhân dân. Người chiến sĩ ngày đêm nắm chắc tay súng bảo vệ Tổ quốc... Tất cả đều có mối liên quan chặt chẽ với nhau. Do đó, nếu chỉ khu khu bảo vệ lợi ích của riêng mình mà không biết đến lợi ích toàn cục thì sẽ là một sai lầm lớn.

Có những quyền lợi của cả cộng đồng ảnh hưởng trực tiếp hay gián tiếp tới quyền lợi của mỗi cá nhân, đó là quyền lợi của giai cấp, dân tộc. Nhân dân ta cũng đã có câu: Nước mất thì nhà tan. Và như vậy thì quyền lợi của mỗi người cũng chẳng còn. Quan niệm sống ích kỉ, thực dụng nhiều khi biến con người thành nạn nhân của chính nó. Kẻ ích kỉ hẹp hòi là kẻ suy thoái về mặt đạo đức, sống tách rời và đi ngược lại truyền thống đạo lí tốt đẹp của dân tộc.

Theo em, quan niệm sống đúng đắn là quan niệm: Mình vì mọi người, mọi người vì mình. Sống trong một tập thể, mỗi người phải có trách nhiệm chăm lo, vun đắp và góp phần xây dựng quyền lợi chung, bởi trong đó có quyền lợi của cá nhân mình. Xã hội mới không phủ nhận quyền lợi cá nhân mà ngược lại rất tôn trọng, nếu nó không xâm phạm tới quyền lợi của người khác, của tập thể, giai cấp và dân tộc. Thực tế ngày nay cho thấy có biết bao bạn học sinh giỏi đã đem lại vinh dự cho bản thân, gia đình và nhà trường. Bao người làm ăn giỏi góp phần ích nước, lợi nhà, dân giàu, nước mạnh.

Qua buổi thảo luận về câu tục ngữ: Ăn cây nào, rào cây ấy, chúng em hiểu ra được nhiều điều. Tuy các ý kiến chưa phải là đã thống nhất với nhau hoàn toàn nhưng điều ai cũng thấy là cách sống chỉ biết mình không còn phù hợp trong hoàn cảnh hiện nay nên trước sau, nó sẽ bị loại trừ. Có như vậy, xã hội mới phát triển theo chiều hướng ngày càng tốt đẹp.

Bài mẫu 2

Ca dao, tục ngữ là những ý kiến quý báu mà cha ông ta muốn gửi tới con cháu mình hôm nay. Nó là những bài học kinh nghiệm mà người xưa muốn đúc kết lại để người đời sau có thêm kinh nghiệm sống, kinh nghiệm ứng xử trong xã hội

Câu tục ngữ “Ăn cây nào rào cây ấy” thể hiện việc chúng ta phải biết vun vén cho những gì mình có, cho nơi mình làm, hay một tập thể mà mình là một thành viên trong đó.

Tuy nhiên câu tục ngữ “Ăn cây nào rào cây ấy có mặt đúng, mặt chưa đúng”. Mặt đúng là nó thể hiện sự vun vén, biết chăm lo cho thành quả lao động của mình, của tập thể mình. Là sự chăm sóc vun xới cho cây quả mà mình tốn nhiều công chăm sóc. Nếu như chúng

ta không vun xới, chăm sóc rào đậu cho kỹ thì sẽ bị những động vật hoang phá hỏng, làm tổn thất thành quả của mình.

Nếu chúng ta đặt câu tục ngữ này trong hoàn cảnh người nông dân lao động ngày xưa thì sẽ thấy nó hoàn toàn đúng. Người dân của chúng ta thời xưa quanh năm chăm sóc vun trồng cho nền kinh tế nông nghiệp, trồng lúa nước các loại đậu, ngô khoai sắn...những cây ăn quả nếu người nông dân làm việc mà không rào đậu kỹ, bỏ bừa bãi, cho chim thú tới phá thì sẽ không có quả ngọt trái lành cho chúng ta thụ hưởng.

Chính vì vậy câu nói này thể hiện tính vun vén, cẩn thận chăm sóc những thành quả của mình không để người khác xâm hại tới lợi ích thành quả, mà tốn công gây dựng

Tuy nhiên, nếu như chúng ta mở rộng vấn đề thì sẽ thấy câu nói này có mặt không đúng lắm, bởi “ăn cây nào rào cây đấy” thì chỉ chăm lo cho đời sống quyền lợi riêng tư của mình mà không quan tâm tới quyền lợi của người khác. Nếu ai cũng nghĩ như vậy thì xã hội sẽ hình thành lối sống ích kỷ, không có tinh thần đoàn kết, chia ngọt sẻ bùi, yêu thương giúp đỡ lẫn nhau giữa người với người sống trong cộng đồng.

Ăn cây nào rào cây ấy thể hiện lối sống ki bo giữ của theo kiểu “Của mình thì giữ bo bo, của người thì để cho bò nó xơi”. Cái gì liên quan tới lợi ích của mình thì quan tâm chăm sóc, vun vén, nhưng cái gì không có lợi ích quyền lợi của mình thì quăng bừa, bỏ bãi, thể hiện sự vô trách nhiệm, lối sống ích kỷ đáng phải lên án.

Trong xã hội hiện đại mỗi con người đều là một thành viên của một tập thể, của mối quan hệ tổng hợp nào đó. Nếu như tất cả mọi người chỉ quan tâm tới quyền lợi của mình mà không quan tâm tới lợi ích của người khác của tập thể thì sẽ nảy sinh những tính toán mưu lợi cá nhân, đẩy lùi sự phát triển của tập thể, rộng hơn là cả một đất nước.

Một đất nước muốn giàu mạnh thì các cá nhân phải cùng nhau phát triển vững mạnh, tạo ra nhiều của cải vật chất cho toàn xã hội, thì xã hội đó mới giàu mạnh được.

Quan niệm sống thực dụng, ích kỷ phải bị phê phán, nếu không sẽ hình thành thói quen xấu trong toàn thể xã hội cộng đồng, con người sống với nhau không còn truyền thống đoàn kết chia sẻ, kiến cuộc sống của con người ngày càng bon chen, đổ kỵ

Câu tục ngữ “Ăn cây nào rào cây nấy” thể hiện mặt đúng mặt sai của mình. Chúng ta chỉ nên làm theo những ý nghĩa tích cực còn cái tiêu cực thì nên loại bỏ để xã hội ngày càng phát triển trong sạch vững mạnh hơn.